

Analýza: 11. Jak američtí evangelikálové pomohli vytvořit Putinovo Rusko

A jak se Rusko stalo miláčkem americké pravice.

Analýza

Falešný příběh lásky

Jak američtí evangelikálové pomohli vytvořit Putinovo Rusko a jak se Rusko stalo miláčkem americké pravice

Franklin Graham, prezident *Samaritan's Purse* a *Billy Graham Evangelistic Association*, potřásající si rukou s patriarchou Kirillem na cestě do Ruska v roce 2015.

Obrázek: Facebook

Pokud by se někdo z roku 1965 přenesl strojem času do dnešní doby, je pravděpodobné, že by z našeho současného stavu věcí byl šokován. Nedokážu si ale představit nic, co by bylo víc matoucí, než milostný vztah mezi americkou pravicí a Ruskem – jehož rozsah se jasně vyjasnil po ruské invazi na Ukrajinu.

Kromě mírně neočekávaných, ale i zcela očekávaných komentářů Donalda Trumpa, vychvalujících Putinovu „genialitu“ v nelegální invazi do suverénního státu, existuje spousta [současných „mainstreamových“ republikánských volených představitelů, kterým není jasné](#), zda je ruská agrese na předpolí NATO dobrý nápad nebo ne.

Jak se to vůbec stalo?

Odpověď, stejně jako u většiny věcí, které jsou na současné republikánské straně špatné, spočívá v téměř úplném převzetí této strany evangelikály, které začalo během Nixonovy éry.

Během studené války se oficiální ateismus komunistických zemí a potlačování náboženství za železnou oponou staly pokřikem na shromáždění americké pravice obecně a amerických evangelikálů zvláště, kteří si dali za úkol zachránit „bezbožné Rusko“, zdánlivě nevědomky, protože před rokem 1917 to byla ve skutečnosti „Svatá Matka Rus“.

Ve vzoru, který jsme znovu a znovu viděli mezi americkými evangelikály předtím i potom, chápali pronásledování místního ruského křesťanského obyvatelstva a potlačování historických křesťanských institucí tohoto regionu tak, že jde především o ně samotné.

A tak se američtí evangelikálové pustili do přeměny Ruska na křesťanství, což je úkol, který

Byzantská říše splnila již ve středověku, jak by odhalil i letmý pohled do historie.

[Téměř okamžitě po rozpadu Sovětského svazu začali do Ruska proudit američtí evangelikálové](#), přičemž tato generace dospívala na misijních cestách do Moskvy a při sbírkách na nákupy Biblí pro Petrohrad.

Namísto setkání s nepřátelstvím ze strany ruské pravoslavné církve byli tito protestantští žoldáci obecně vítáni. Což je ta část příběhu, kterou je možná nejobtížnější vysvětlit. Ortodoxie jako tradice víry strávila staletí v rezolutním odporu vůči korupci nebo kooptaci zvenčí.

Se strachem z cizí kontaminace, který by zahanbil i toho nejkonzervativnějšího člena *Academie française* (Francouzské akademie), je ortodoxní identita pevně založena na představách o kontinuitě a čistotě. Peníze a politický vliv jsou zde jistě součástí rovnice, ale je tu ještě jeden faktor: na druhé straně Atlantiku proudili konvertité opačným směrem.

Příliv protestantských amerických konvertitů, z mnohých evangelikálních tradic, ale také z konzervativních hlavních protestantských proudů, koncem 80. a začátkem 90. let, radikálně změnil tvář ortodoxního křesťanství v Americe.

Kdysi to byla církev složená téměř výlučně z imigrantů a jejich potomků, tito Američané bez historických vazeb na pravoslaví, se stali většinou v řadě ortodoxních jurisdikcí ve Spojených státech a přinesli si s sebou svou kulturní zátěž – především kulturní války.

Změny byly zřejmé a okamžité, jak v tradičních ortodoxních zemích, tak v diaspoře. Pravoslaví samozřejmě nikdy nesouhlasilo s gayi (navzdory výmluvným, ale nepodloženým tvrzením Johna Boswella) a potraty byly od středověku důvodem k exkomunikaci, ale faktem je, že o těchto problémech americké křesťanské pravice ve skutečnosti nikdo nemluvil.

Nyní [se Putin a Kirill sjednocují kolem zákonů proti LGBTQ](#) a [řečí biskupové dělají bizarní tvrzení o tom, proč jsou lidé gayové](#).

Přetvoření ortodoxního křesťanství pod vlivem amerických evangelikálních norem mělo skutečné důsledky, [vzestup pravoslaví jako nově nalezeného duchovního domova bílých nacionalistů](#) byl jedním z těch extrémnějších.

Mezi méně extrémní důsledky patřilo, že rostoucí počet konzervativních amerických křesťanů, kteří se identifikovali jako ortodoxní, začal změkčovat názory a měnit americké pravicové vnímání Ruska.

Pravděpodobně tento příliv amerických evangelikálů do amerických pravoslavných církví vytvořil most, přes který mohli američtí evangelikálové v Rusku přejít. Začala zakořeňovat aliance, která formovala Rusko a Americkou pravici, když obě zamířily do 21. století.

Ruská pravoslavná církev, která vzala stránku přímo z příručky Morální většiny, se [jmenovala vůdcem konzervativní/tradicionalistické pozice](#) nejen v Rusku, ale po celém světě.

Putinův projev minulé pondělí večer (21. 2. 2022) jasně ukázal, že se Rusko nepovažuje za výzvu Západu a jeho hodnotám; Putinovo Rusko se spíše staví do pozice posledního a oprávněného strážce toho, čím Západ kdysi byl a čím by měl být znovu, křesťanskou kulturou soustředěnou kolem rodiny, víry a „tradičních hodnot“, které byly opuštěny tváří v tvář sekulární moderně.

Slova Jerryho Falwella létala napříč časem a prostorem a [přistála v ústech ruského prezidenta](#). Putin často s odkazem na „takzvaný Západ“ uvádí zločiny zemí NATO, včetně toho, že:

„Snažili se zničit naše tradiční hodnoty a vnutit nám své falešné hodnoty, které by nahlodaly nás, naše lidi zevnitř, agresivně svým zemím vnucují své postoje, které přímo vedou k degradaci a degeneraci, protože jsou v rozporu s lidskou přirozeností. Tohle se nestane.“

Ruská pravoslavná církev a dnešní Rusko je v nemalé míře tím, co američtí evangelikálové pomohli vytvořit, [od budování „doslovných biblických“ sborů](#), přes zasílání náboženských vzdělávacích materiálů, [až po zavedení politických metod](#).

Na oplátku [oba naši mocného spojence velmi blízko tepajícímu srdci americké moci](#).

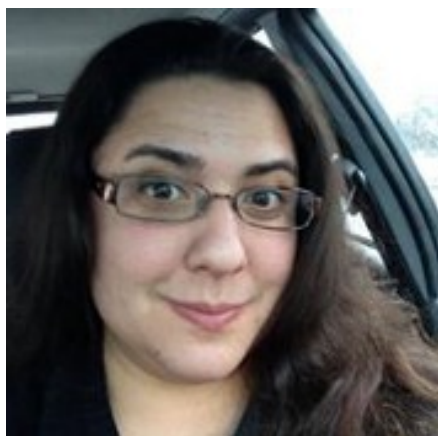
Dnes, když teče ukrajinská krev, část té krve je na rukou těch amerických evangelikálů, kteří odešli, aby obrátili národ, který byl křesťanský ještě předtím, než Evropané dorazili do Ameriky. Každá misijní cesta a každá krabice Biblí, které dorazily „do Ruska s láskou“, pomohly vytvořit tento okamžik. Nemylte se.

KATHERINE KELAIDIS

2. BŘEZNA 2022

[Religion Dispatches](#)

Katherine Kelaidisová

Katie Kelaidis

Katie Kelaidis je spisovatelka a historička, jejíž práce se zaměřuje na raně středověké křesťanství a současnou ortodoxní identitu v netradičně ortodoxních zemích. Psala také pro Salon, Ms. Magazine a The New Republic.

-krk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)